

Adierazpena | **HEZKUNTZA ASTIALDIAN:**
"INKLUSIOAN AURRERA EGINEZ" | Barakaldo, 2018ko urriaren 20a

2018ko Astialdi Kongresua | www.astialdikongresua.eus

Astialdi hezitzaileko boluntario eta profesionalak, administrazio publikoetako teknikariak, gizarteko eta hezkuntzako eragile eta erakundeak, unibertsitateko ikasle eta irakasleak, ikertzaileak eta arduradun politikoak Barakaldon elkartu gara gaur, 2018KO ASTIALDI KONGRESUAN, Astialdi Sareak eta Euskal Herriko Unibertsitateak deituta.

Astialdi hezitzaileari buruz dagoen literatura/hausnarketa oso zabala eta sakona dela uste dugu, eta ondo finkatzen dituela berori eratzten duten jarraibideak, irizpideak eta elementuak.

Hainbat lurraldetan egin diren askotariko biltzarrek aurrera egin dute hausnarketa hori ezaugarritu eta antolatzean.

Oinarrizko taldeek herri, hiri edo mugimendu bakoitzean eman dituzten urratsak oso garrantzitsuak izan dira, bai eta hainbat administrazioetan, zerbitzutan eta erakundetan eman direnak ere.

Horrek guztiak asko lagundu du eta laguntzen jarraitzen du bai pertsonen eta kolektiboen bidelagun aritzeko eta pertsona horiek osotasunean hazteko prozesuak zehazteko eta garatzeko unean, bai gune komunitario parte-hartzaile eta erantzunkideen eraikuntza indartzeko unean. Etengabeko egokitzapenean gaude, malgu, ziztu bizian aldatzen ari den errealitate konplexu honetan.

Astialdiko hezkuntzako taldeak eta proiektuak eratzeko apustua argia da: gune hezitzaileak eraiki nahi ditugu, norberaren nortasunaren adierazpena bizi ahal izateko horietan, norbera den bezalakoxea ager dadin eta besteen nahiz norberaren izateko eta egoteko askotariko moduak onartzen, errespetatzen eta baloratzen ikas dezagun.

Astialdiko hezkuntzan, hezkuntza formala indartzen, hedatzen eta osatzen duten proiektuak garatzen ditugu. Asmo, xede, programazio, ekipo, metodologia eta tresna hezitzaileekin antolatzen eta planifikatzen ditugu gure proposamenak. Pertsonekin garatzen dugun lan hezitzaileak, pertsona horien adina eta jatorria edozein izanda ere, herria eraiki eta egin ere egiten du: pertsonak, familiak, auzoak, herriak, hiriak eta abar.

Gaur, aurretiko hausnarketa-guneetan ibilitako bidearekin jarraitu nahi dugu, eta jarrera nahiz ibilbide hauek nabarmendu:

1. Pertsonen garapen osoari eta komunitateen garapenari laguntzea, toki- eta herri-mailan.

Astialdi hezitzailea arautu gabeko hezkuntza-sistema da; hezkuntza formalaren ezagutzetan eragiten du, eta herritar zoriontsuagoak, parte-hartzaileagoak eta demokratikoagoak sortzen laguntzen duten balioak erabiltzen ditu. Hori dela-eta, erakundeen inplikazio proaktibo handiagoz begiratu behar diogu etorkizunari, gizarte-asmo egokituekin, jarduteko ildo berriekin eta berrikuntza pedagogikoarekin.

2. Astialdi-taldearen eta -proiektuaren ohiko irudia gainditzen duten proiektuak eta prozesuak eraikitzea.

Komunitate osoarekin eta berori osatzen duten askotariko eragileekin egiten dugu lan, hezkuntza formalarekin eta bazterketa-egoeran dauden edo egoteko arriskuan dauden kolektibo espezifikoekin hartu-emanen. Aurre egiten diegu gizartearen erronka berriei, gure proiektuak sortuz eta horietan berrikuntzak sartuz. Adi begiratzen diogu etorkizunari, erronka berriei, eta etengabe egokitzen dugu geure burua.

3. Astialdi hezitzailea helduekin, familiekin eta adinekoekin batera eta horientzat ere sustatzea.

Astialdiko hezkuntzak ematen dituen aukerak ezin daitezke adin zehatz batzuekin bakarrik lotu, bizitza osoan baitu eragina pertsonen garapenean eta hazkuntzan. Gaur egun "astialdiko" gunetzat hartzen diren bestelako guneak, era berean, pertsonen garapenari laguntzeko gune egokitzat jo ahal izatea proposatzen dugu, pertsona horien adina edo taldea (familia, lagunak, klubak, elkarteak eta abar) edozein izanik ere.

4. Belaunaldiarteko lanaren alde egitea.

Pertsonak "zerbait egiteko" elkartzen diren tokietara hurbiltzen dira astialdi hezitzaileko eragileak eta taldeak; lan hezitzaile honen

belaubndiartekotasuna azpimarratzen dugu astialdian, adin guztiekin eta hurbileko toki ohikoetan.

5. Gizarte-politiketan eragile aktiboak izatea.

Ekarpenak egiten ditugu politika sozio-hezitzaileetan eta gizarte-politiketan (esku-hartze soziala, gizarte-zerbitzuak, inklusioa, gizarte-kohesioa, aniztasun funtzionala, kultura, generoa, gazteria, berdintasuna, elkartasuna eta abar). Halaber, beste hezkuntza-, gizarte- eta kultura-erakunde batzuekin egiten dugu lan, eta etengabeko hartu-eman bizian ibiltzen gara gizarte-politikekin eta askotariko eragile politikoekin, gizartekoekin, hezkuntzakoekin, kulturakoekin, ikaskuntzakoekin, kirolekoekin, sozioekonomikoekin, ingurumenekoekin...

Aurrera egiten ari gara gizartearen, administrazioen, erakundeen eta elkarten aitortzan, bai egin dugun lanagatik, bai astialdi hezitzaileak gizarte duin, gizatiar, aske eta zoriontsuak eraikitzekeo dituen aukerengatik.

6. Esku-hartzeen inpaktua aztertzen duten ikerketak egitea. Etengabeko berrikuntzan egotea.

Astialdi hezitzaileak gizarteari, pertsoneri eta kolektiboeri egiten dien ekarpenaren nahiz astialdi hezitzailean egiten diren ekintzen inpaktu ekonomikoaren emaitzak eta ebidentziak enpirikoki emateko gai izan gaitzen.

Astialdi hezitzaileko taldeek eta proiektuek beren buruarekin duten aitortza-mailak gora egin behar du, egiten duten lanaren garrantziaren jakitun izan daitezen.

7. Hezkuntzako eragileen prestakuntza birpentsatzea.

Ezinbestekoa da hezitzaileen eta gizarte-dinamizatzaileen (profesional boluntarioen edo soldatapekoen) prestakuntzarekin ahalegina egitea, laguntzen duten toki, proiektu eta prozesuetan dauzkaten gaitasun hezitzaileak indartzeko xedez. Ingurune digitalean esperientzia berritzaileei bidea emango dien eta familien eta eskolen premia berriei erantzungo dien prestakuntza behar dugu. Kolektibo berrien (familien, helduen, adinekoen...) eta testuinguru berrietako astialdi hezitzailean lan

egiteko pertsona egokienak onartu behar dira prestakuntzarako, bizi-espereentziak ahalbidetuko dituzten metodologiak erabiliz.

Ezin dezakegu ulertu, eta salatu egiten dugu, astialdi hezitzaileko monitoreen prestakuntza negoziotzat hartzea (prestakuntza edozein preziotan, edozein arduralditan, edozein adinetan, edozein modutan eta edozein metodologiarekin ematea). Jakintza hutsa izango ez den prestakuntza etengabearen alde egiten dugu; hau da, hezkuntzaren errealitatearen, gizarte aldakorren eta pertsonen eta kolektiboen premien gaineko etengabeko hausnarketatik abiatuko den ekintza-bidea izan behar du prestakuntzak.

8. Bizitza negoziotzat ez hartzea.

Negozioak –eta ez kasualitatez– toki eta denbora guztiak inbaditzen ditu, eta, sarri askotan, irentsi ere egiten ditu, baita isiltasunari, atsedinari, poztasunari, topaketari, borondatezko lanari, gizarte-eraldaketari eta abarri eskainitako (g)uneak ere, eta, horrela, astialdia bera eta horren bertuteak ukatzen dira.

Horrexegatik, ikuspegi soziopolitikotik begiratuta, astia izateko alditzat hartu behar dugu astialdia, eta halaxe sustatu. Hortaz, harremanetarako gunea izan behar du, bertan hazteko eta galderak egiteko tokia, hezitzailea, sortzailea, aktiboa, parte-hartzailea, kolektiboa, eraldatzailea eta inklusiboa, pertsona guztiei –aniztasunean–, desberdintasunei eta kultura guztiei irekita dagoena. Digitalizazioari lotutako prozesuak eta tresnak kritikoki txertatzea eta eraldatzea, beraz, berebiziko ahalegina izango da, horri esker helarazi ahalko baitizkiegu astialdi hezitzaileko proposamenak herritarrei oro har eta haurren, nerabeen eta gazteen belaunaldi berriei zehazki, eten digitalari aurre egitearekin batera.

9. Hirugarren sektorearekin zerikusia daukaten astialdi hezitzaileko proiektuen ekarpenak aitortzea.

Astialdi hezitzaileko proiektu askok hirugarren sektoreko erakundeetan edukitzen dute jatorria, eta horietan garatzen dira. Historikoki, auzo eta hiri askotan, sustatu, gidatu, eraiki eta eraldatu egiten duten herritar antolatuen esperientziatzat hartu izan dira astialdi hezitzailearen ekimen bereziak. Tokiko eta lurraldeko politikak, gizarte-politikak, hezkuntza-politikak eta haurren, nerabeen eta gazteen arloko politikak

gobernatzean, diseinatzean eta ezartzean, aintzat hartu behar dira astialdi hezitzailearen balio erantsiak eta ahulguneak.

Eta profesional boluntarioekin eta soldatapekoekin indartu behar dira taldeak eta sareak. Ezinbestekoa da irudiak profesionalizatzea eta horretarako behar den finantzazio nahikoa edukitzea oinarrizko taldeetan zein sareetan. Talde solido eta kaudimendunak eratu nahi ditugulako: komunitate bereko hezitzaileak (hezkuntza formalekoak eta ez-formalekoak) elkarreraginean egotea nahi dugu, familiekin ekintzara iritsi nahi dugu, beste adin-tarte batzuetara iritsi nahi dugu, beste erakunde batzuekin elkarreraginean aritu nahi dugu, pertsonen garapenarekin zerikusia daukaten auzo- edo hiri-mailako egituretan parte hartu nahi dugu...

Eskerrak eman nahi dizkiegu parte-hartzaile guztiei, bai 2018ko Astialdi Kongresuan astialdi hezitzaileari eman dioten laguntzarengatik eta ekarpenarengatik, bai aurrez aurre ditugun erronketan aurrera egiteko konpromisoarengatik.

Hemendik bi urtera, 2020ko Astialdi Kongresuan, egindako aurrerapenak poz-
pozik aurkeztu ahal izan ditzagun. Eskerrik asko, denoi.

